

درس یازدهم؛ «زن پارسا»

این درس، لحن روایی داستانی دارد. خوانش این درس با آهنگی نرم و ملایم همراه است. به گونه‌ای که شنونده و مخاطب از آن پند پذیرد یا تحت تأثیر قرار بگیرد. در آغاز چنین لحنی از گذشته با قصه‌خوانی همراه بود. قصه‌هایی که سینه به سینه از نسلی به نسل دیگر انتقال می‌یافت.

بند نخست (ص ۸۲):

قلمرو زبانی: نقل است: گفته شده است/ در وجود آمد: به دنیا آمد/ جامه: لباس/ چراغی روغن: به اندازه یک چراغ نبود: وجود نداشت، فعل غیر اسنادی/ را: مالکیت (پدر او را سه دختر بود)

قلمرو ادبی: ***

قلمرو فکری: چندان جامه نبود: به اندازه کافی لباسی وجود نداشت/ پدر او را سه دختر بود: پدرش سه دختر داشت.

بند دوم (ص ۸۲):

قلمرو زبانی: عهد کردن: پیمان بستن/ مخلوق: آفریده، مردم/ بازآمد: برگشت برخاست: گذشته ساده/ خفته‌اند: گذشته نقلی

قلمرو ادبی: تضاد (رفت - بازآمد)

قلمرو فکری: ***

بند سوم (ص ۸۲):

قلمرو زبانی: پیغمبر: پیامبر، (پیغام + برنده)/ علیه‌الصلاة والسلام: درود و سلام بر او باد/ سیده: بانوی بزرگوار/ امت: مردم، پیروان/ شفاعت: خواهشگری

قلمرو ادبی: کنایه (دلتنگ: ناراحت)

قلمرو فکری: ***

بند چهارم (ص ۸۲ و ۸۴):

قلمرو زبانی: بصره: نام شهری در عراق/ قحط: خشکسالی/ عظیم: بزرگ، بسیار/ متفرق: پراکنده/ درم: درهم، واحد سکه نقره/ خواجه: آقا و صاحب/ مشقت: سختی/ غریب: بیگانه، بی‌کس/ الّا: مگر، به جز/ جاه: مقام/ مقربان: نزدیکان چون: حرف ربط (هنگامی که)/ ت: متمم (جاهیت: جاهی برای تو)

قلمرو ادبی: کنایه (روی بر خاک نهادن: تضرع و فروتنی به قصد راز و نیاز با خدا)

قلمرو فکری: به دست ظالمی افتاد: به دست انسان ستمگری گرفتار شد/ مرا از این همه هیچ غم نیست: برای این همه رنج و سختی، غمگین و ناراحت نیستم/ فردا جاهیت خواهد بود: در آینده به مقامی خواهی رسید. مقربان آسمان به تو نازند: فرشتگان به تو افتخار می کنند.

بند پنجم (ص ۸۴):

قلمرو زبانی: دایم: دائم، همیشه/ داشتی: می داشت/ نماز کردی: نماز می خواند/ بر پای بودی: می بود

همه: صفت مبهم (همه شب)/ «ی» استمراری (روزه داشتی، نماز کردی، بر پای بودی)
در زمان گذشته، گاهی ماضی استمراری این گونه به کار می رفت: گذشته ساده + ی

قلمرو ادبی: کنایه (بر پای بودن: مشغول انجام کاری بودن)

قلمرو فکری: دایم روزه داشتی: همیشه روزه دار بود.

بند ششم (ص ۸۴):

قلمرو زبانی: هوا: میل و خواسته/ موافقت: همراهی/ استی: می بود/ یک ساعت: یک لحظه/ نیاسودمی: نمی آسودم/ از آن: به آن سبب

استی و نیاسودمی: گذشته استمراری/ الهی: منادا/ «ت» در خدمت: مضاف الیه/

حذف فعل «است» در جمله: روشنایی چشم من در خدمت درگاه تو

قلمرو ادبی: تناسب (فرمان - درگاه/ دل - چشم)

قلمرو فکری: از خواب درآمد: بیدار شد/ تو می دانی که هوای دل من در موافقت فرمان توست: تو می دانی که علاقه قلبی ام این است که از دستورهایی تو پیروی کنم/ اگر کار به دست من استی: اگر اختیار کارها در دست من می بود.

بند هفتم (ص ۸۴)

قلمرو زبانی: درآمد: داخل شد/ دگر بار: بار دیگر، دوباره/ همچنین: همین طور

راه: مفعول/ دگر بار: ترکیب وصفی مقلوب/ هفت: صفت شمارشی (هفت نوبت)

قلمرو ادبی: تکرار (چادر - راه)

قلمرو فکری: راه ندید: راهی برای خروج پیدا نکرد/ چادر بر جای نهاد: چادر را سر جایش گذاشت

قلمرو زبانی: صومعه: پرستشگاه، دیر و محل عبادت/ رنجه: آزرده/ ابلیس: شیطان/ زهره: جرأت، شهامت/ گرد: پیرامون/ طراز: دزد، راهزن

قلمرو ادبی: کنایه (دل سپردن: علاقه‌مند و دلبسته شدن/ زهره داشتن: جرأت داشتن)/ تضاد (خفته و بیدار)/ پرسش انکاری (دزد را کی زهره آن بود که گرد او گردد)/ تکرار (دوست)

قلمرو فکری: از گوشه صومعه آواز درآمد: از گوشه پرستشگاه صدایی به گوش او رسید/ خود را رنجه مدار: خود را خسته و ناراحت نکن/ گرد او گردد: به او نزدیک شود/ اگر یک دوست خفته است، دوست دیگر بیدار است: اگر رابعه خوابیده است، خداوند بیدار است و از او نگهداری می‌کند.

نکته زبانی؛ گروه فعلی ۳

۱- گذشته استمراری:

روش ساخت: می + بن گذشته + شناسه

مانند: می‌رفتم، می‌رفتی، می‌رفت، می‌رفتیم، می‌رفتید، می‌رفتند

۲- گذشته مستمر (جاری):

روش ساخت: گذشته ساده از داشتن + گذشته استمراری فعل

مانند: داشتم می‌رفتم، داشتی می‌رفتی، داشت می‌رفت، داشتیم می‌رفتیم، داشتید می‌رفتید، داشتند می‌رفتند

- تاریخ ادبیات

ردیف	شاعر / نویسنده	قرن / سال	اثر / آثار	ویژگی / اهمیت
۱	شیخ فریدالدین عطار نیشابوری	قرن ۶ و ۷ هجری	تذکره الاولیا (به نثر)، منطق‌الطیر، الاهی‌نامه، مصیبت‌نامه (به نظم)	عارف نامدار و شاعر و نویسنده بزرگ ایرانی
۲	رابعه عدویه	قرن دوم هـ	***	متولد بصره، مشهور به پاکدامنی و نیکوکاری

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد